

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Νικώ, τότε, άποτραβήχτηκε, χωρίς να της φανερώσει την άπογοητεύσή του.

«Μόλις έμεινε μόνη η άγνωστη κυρία, άνοιξε το παράθυρο και θεάσθηκε πώς πραγματικά μπορούσε από τη θέση όπου καθόταν να δει την γρηά-Μαγκέ. Είχε μπροστά της το δρόμο που έφτανε ώς το δάσος. Το δρόμο αυτόν θάπαρνε η γρηά-Μαγκέ, στο γυρισμό της απ' το παλιό νεκροταφείο. Ο Νικώ της είχε πη πως έτσι πάντα έκανε η άλλόκοιη γρηά.

«Ήούγασε, λοιπόν, από την έγνοια της γρηά-Μαγκέ κι' άρχισε να έξετάζει τά γύρω της.

«Άλλοίμονο!...

Τό δωμάτιο όπου ο Νικώ την είχε φέρει, της ήταν γνωστό! Είδε τό κρεβάτι που θρισκόταν απέναντί της και θυμήθηκε περασμένες μέρες!... Θυμήθηκε τή νύχτα που έμαθε την τραγική ιστορία της πρώτης κ. ντέ Νορβαζύ. Είχε χάσει τις αισθήσεις της τότε και την είχαν ξεπλώσει πάνω σ' αυτό τό ίδιο κρεβάτι!

Μά δέν της άρεσε να τρέχη ο νους της στα περασμένα. Αυτά, τώρα, είχαν ξεχαστή. Η φροντίδα της έπρεπε νάνε για τό παρόν, για τή δουλειά για τή οποία θρισκόταν σ' αυτό τό χωριό. «Ωφείλει να παραμείνει κυρία τού έαυτού της και να μη λοξοδρομή απ' τό σκοπό της.

Κούνησε τό κεφάλι, σάν νάθελε να βοηθήσει τό μυαλό της να διώξει από μέσα του τις άνόητες άναμνήσεις.

Τά μάτια της γύρισαν πάλι προς τό δάσος, απ' όπου πρόσμενε ν' άντικρύσει τή γρηά-Μαγκέ.

Η Σουζέτ, γιατί αυτή ήταν, όπως θά καταλάβατε, η άγνωστη κυρία, θρισκόταν εκεί για να πραγματοποιήσει μία άπόφασή της. Οι δύο ταυτόχρονοι θάνατοι—της 'Ισαυρίνας και τού Σουζέν—έπαύεφταν τή Σουζέτ στο δρόμο τού καθήκοντος!... Κ' ήταν τώρα άποφασισμένη να έκδικηθί τό θάνατο της Κλαίρης ντέ Μπρεζόλ!... Νά τιμωρήσει τόν άνδρα που είχε άλλοτε αγαπήσει κι' αυτή η ίδια!...

Δέν ήταν ταπεινά έλατήρια αυτά που την έσπρωχναν στην άπόφασή της. Η πράξι της δέν θά είχε κανένα όφελος γι' αυτήν, μά θά ήτο πράξις θείας δικαιοσύνης!

Θά κατάρθωνε όμως να φέρη την άπόφασή της σέ τέλος!... Μόνο έτσι θά της έπιτρεπόταν ν' άποσυρθή κατόπι στην άπομύωσι—στην καταδική που η ίδια έπέβαλλε στον έαυτό της...

Τό χιόνι, που έξω απ' τό παράθυρο είχε άρχισεί να σπώνεται σ' όλη την απέναντί της έκταση, έσέπαζε, θάλεγε κανείς, σιγά-σιγά, τους στοχασμούς της Σουζέτ...

Η πρώτη σκέψι της Σουζέτ ήταν να δηλητηριάσει κι' αυτή τόν δηλητηριάστ! Νά σκοτώσει «όν άνθρωπο που τόσο έλάτρευε, που στην άγκαλιά του περνούσε τόσες ήμέρες ευτυχίας, γαρός, ήδονής!...

Μά όχι!... Ο ντέ Νορβαζύ ήταν ένας κοινός δολοφόνος, δέν τού άξιζε μία έξαιρετική έκδίκσι. Θά τόν καταγγέλνε, θά δικασόταν και θά τόν τιμωρούσαν οι νόμοι που η πολιτεία πρόσθεπε για τους έγκληματίας.

Χρειάζόταν όμως άποδείξεις για να τόν καταγγείλι, που η Σουζέτ δέν τις είχε. «Ένα μόνον πρόσωπο μπορούσε να καταγγείλι τόν ντέ Νορβαζύ, και τό πρόσωπο αυτό ήταν η γρηά-Μαγκέ. Για να πεινατήσει λοιπόν την γρηά, η Σουζέτ είχαν βρει σέ χωριό της.

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛΑ ΜΑΝΤΕΣ

Μα θά δεχόταν η γρηά-Μαγκέ να καταγγείλι τόν ντέ Νορβαζύ; Δέν είχε όρκισθί στην Κλαίρη πως ποτέ δέν θά τώκανε αυτό; Η Σουζέτ όμως δέν άποβαρρυνόταν. «Έλπιζε πως έρεθίζονταν τό μίσος της παλιάς άπρητριάς, θά την κατάφερινε να παρθεί τόν όρκο της...

«Αν ώστόσο η γρηά έπέμενε στην άρνησή της; Η Σουζέτ τότε σχεδίαζε να την πεισι, τουλάχιστον, να άφηγηθί στην ίδια, άλλη μία φορά, την ιστορία εκείνη... Θά παρέσυρε τότε τή γρηά να κάνει, άνύποπη, την έξιστόρησή της, σέ μέρος όπου η Σουζέτ θάχε κρύψει δικούς της ανθρώπους... Αυτοί θάκούσαν την περιγραφή της άπαίσιας σκηνής και θά χραισμευαν ύστερα για μάρτυρες στο δικαστήριο όπου η Σουζέτ η ίδια θάκανε την καταγγελία της.

«Έπειτα, η Μαγκέ θάχε φυλάξει και τό φλυτζάνι, τό οποίο θά διατηρούσε ακόμα πάνω του, ίχνη τού δηλητηρίου.

«Ο μόνος, λοιπόν, μάρτυρας, και η μόνος άποδείξεις, θρισκόταν σ' ο παλιό εκείνο σπίτι, κι' από κει έπρεπε να τό ζητήση η Σουζέτ. Δέν φοδόταν πειά ούτε τό στοιχειωμένο σπίτι, ούτε την άποκρουστική γρηά... Δέν ήταν πειά τό κοριτσάκι της παλιάς έποχής... Ήταν τώρα μία γυναίκα, διαγυμένη από την πύλο σκληρή της μοίρα και πείρα...

Δέν θά λιποθυμούσε, άντικρύζοντας την τρελλή γρηά και τις άπότοιμες χειρονόμιές της. Είχε, τώρα, την τόλμη που δίνει η «άνάμη» Η Μαγκέ ήταν ο μόνος άνθρωπος που μπορούσε να την βοηθήσει, για να έκδικηθί τόν άδικο θάνατο της Κλαίρης. Για τό σκοπό της αυτό, η Σουζέτ θ' άντιμετώπιζε κάθε κίνδυνο, θάδειχνε ήρωισμό, έπως κι' ο μικρός εκείνος γενναίος Σουζέν, που τώρα θά την έβλεπε, άσφαλώς, απ' τόν ουρανό. Η άνάμησι τού καλού της Σουζέν, καθώς τόν φανταζόταν ν' άναπαύεται στον μακρύ του τάφο, έδινε σ' η Σουζέτ άπερίοριστο θάρρος...

Η κόουρασι, η συγκίνηση, έκαναν την Σουζέτ να κλεισι για μία στιγμή τά μάτια της, μα ο έλαφρός ύπνος που την κυριέψει, δέν κράτησε περισσότερο από λίγες στιγμές.

«Όταν άνοιξε πάλι τά μάτια της, είχε πάψει να χιονίζει. «Έβλεπε, τώρα, καθαρότερα τόν δρόμο που έβγόταν απ' τό δάσος...

«Άέσπασα, ένοιωσε ένα παγερό ρίγος να την συγκλονίζει!

Ήηλά εκεί, στην κορυφή τού λόφου, στο άνοιγμα τού δρόμου, κάποια ανθρώπινη σιλουέττα διακρινόταν. Ναι!... Ήταν ένας άνθρωπος που τρίκλιζε δώ και κει!... Και κάτι σάν δύο γέρια άνοιγμένα, σάν δύο μπράτσα άπλωμένα, θάσταζαν ένα μαύρο φορτίο!... Φανόταν σάν ένα φάντασμα, που κρατούσε έναν πελώριο, μαύρο σταυρό!...

—Η γρηά-Μαγκέ!... Ξεφώνισε η Σουζέτ.

Ναι, ήταν η Μαγκέ.

Η τρελλή γρηά είχε άποσπάσει τό σταυρό από τόν τάφο της Κλαίρης και τόν έφερνε σέ στοιχειωμένο της σπίτι!...

Η Σουζέτ φοβήθηκε. Ο σταυρός, έτσι όπως τόν έβλεπε η γρηά, φανόταν σάν νάπλεον τά χέρια του για να καταραστή!...

Η Μαγκέ κι' ο σταυρός ήταν τά μόνα μαύρα σημεία μέσα σ' η γενική δλόγυρα άσπράδα. Η Σουζέτ έκανε άσχημα νάρθη στα μέρη αυτά. Η γρηά ήταν πού φοβόρη από άλλοτε, καθώς κρατούσε τώρα τό σταυρό!...

«Άτάραχη, η Μαγκέ, έξεακοούθησε τό δρόμο της. σπένοντας τόν τρόπο στην έσημη εκείνη έκταση. «Έσπασε τέλος σέ έξ Ισου φοβερό της σπίτι. Άνοιξε την πόρτα και έξεφανίστηκε πίσω από αυτή...

VI

«Όταν η Μαγκέ μπήκε σέ σπίτι, άφρασε τό σταυρό όρθο σέ μία γωνιά και προχώρησε στην κουζίνα. Έκει άναψε μία λάμπα, την πήρε σέ χέρι κι'

άρχισε ν' ανεβαίνει τη σκάλα που έφερνε στο έπάνω πάτωμα.

Με τις ρυθμικές της κινήσεις και με το λιγοστό φως της λάμπας, φαινόταν σαν μάγισσα που έκτελεί μία παράδοση τελετουργία.

'Η γρηά έφτασε στο πάνω πάτωμα και μπήκε σε μία κάμαρα πουμοιάζε σαν εκκλησία.

Πάνω σ' ένα κρεβάτι, ανάμεσα σ' έναν σταυρό και ένα ξερό κλαδί θαϊών, θρισκόταν εσπλωμένα, σαν να κοιμόταν, η μεγάλη κέρηνη κούκλα. 'Ηταν η κούκλα εκείνη που αναπαριστάνε τη δύστυχη Κλαίρη ντέ Μπρεζόλ.

'Ο χρόνος όμως που τάχε σκεπάσει όλα γύρω με σκόνη, είχε ξεθωριάσει και τὰ χρώματα της κούκλας. 'Η χαριτωμένη μορφή της δεν είχε πια το παλιό, δροσερό της χαμόγελο. Τὰ φωλιμένα μάτια της φαινότουσαν σαν μάτια ανθρώπου ελιωμοσμένου. Τὰ μαλλιά της είχαν κι αυτά ξεθάσει και τὸ ἔλλιότε ρόδινο χρώμα τοῦ προσώπου της, ήταν τώρα κίτρινο. 'Από τὸ φόρεμά της δεν ἔμειναν παρά κουρέλια. Θάλαγε κανείς πὼς ἔβλεπε τὸ πτόμα μιάς κούκλας.

'Η γρηά-Μαγκέ σταυροκοπήθηκε και γονάτισε μπροστά στο κρεβάτι, γιὰ νὰ κάνει τὴν προσευχή της. 'Όσο προσευόταν, τὰ χείλη της σιγότεραν και ψιθυρίσματα ἀκατανόητα ἔβγαζαν ἀπ' τὸ στόμα της.

Σηκώθηκε, σὲ λίγο, και με τὴ στοργή που δείχνει μιά μητέρα γιὰ τὸ μωρό της, πήρε τὴν κούκλα στὴν ἀγκαλιά της. Τὸ κέριο ἔκλει πλάσμα είχε φθαρή πια ἀπ' τὸ χρόνο κ' ἦταν ἔτοιμος νὰ διαλυθῆ σὲ συντριμμία και σὲ σκόνη. Μὰ ἡ γρηά-Μαγκέ τὸ κύτταξε με τρυφερότητα και τὸ θαύμαζε...

'Ακούγονταν πάλι τὸ θαρὸ και ρυθμικὸ της ἔθιμα. Με τὴν κούκλα στὴν ἀγκαλιά και τὴ λάμπα στὸ χέρι, κατέθηκε τὴ σκάλα και πηλοῖσσε στὴ γωνιά που θρισκόταν ὁ σταυρός.

'Αρῆσε ἐκεῖ τὴ λάμπα και προχώρησε σὲ μιά πόρτα, στὸ αὐθαῶ; τοῦ διαδρόμου, πὼς ἔβγαζε στὸν σεληνοφώτιστο, τὴν ὥρα κείνη κῆπο.

Στὸν κῆπο αὐτὸν βρισκόταν ἕνα μέρος ανάμεσα σ' ἄλλὰ κείνητα δέντρα, θάμνους κ' ἀργιολούλουδα, πουμοιάζε σαν νεκραφεῖο.

'Εκεῖ θρισκόταν ἕνας στενόμακρος λάκκος, ἀπαράλλαχτος με τὴνῆμα. 'Ένα γονιόροκονο, διμένο γύρω σὲ τέσσερα παλοκία, μπηγμένα σὲς γωνίες, ἔφραζε γύρω αὐτὸ τὸ μνημα.

'Η Μαγκέ μόλις ἔφτασε κοντὰ τὸν λάκκο αὐτὸν, γονάτισε και ἔσπλωσε μ' εὐλάβεια τὴ κέρηνη κούκλα μέσα στὸν χιονισμένο τάφο. 'Υψωσε ἄστερα τὰ χέρια της και ἀνεΐζοντας τὸν οὐρανό, ἔπτε:

—Χαῖρε! Χαῖρε, μικρέ μου Χριστέ! 'Έγινε τώρα πια, τὸ θέλημά σου!... Χαῖρε, μικρέ μου 'Ιησοῦ!... Χαῖρε!... Κατάλαθα, ἐπὶ τέλους, πὼς δὲν ἦσουν εὐχαριστημένος νὰ κοίτεσαι ἐκεῖ πάνω!... 'Η θέσι σου δὲν ἦταν ἐκεῖ!... Σούφωνα λιθάει, σούγα εικονίσματα, μὰ και μ' ἔλ' αὐτὰ, τὰ μάγουλά σου κτρινίζαν! Δὲν μοῦ χαμογελοῦσες! Πίστευα, γιὰ πολὺν καιρό, πὼς ζούσες...μὰ σὺ ἦσουν πεθαμένος!... Ζητούσες νάθρηξ δικὸ σου χῶμα, γιὰ ν' ἀναπαύσασαι, ὥσπου νὰ μεγαλώσουν τὰ φτερά σου και νὰ μπορέσης νὰ πετάξεις κοντὰ στὸ Θεό! Και σκόνοντας στὴν κούκλα, ἡ Μαγκέ, ἔσεκολλόσθησε νὰ λέη:

—Πῆγα στὸ παλιὸ νεκροταφεῖο, πίσω ἀπ' τὸ θουνό. 'Εκεῖ ἔγιναν θάψει μιά γυναίκα που σούμοιαζε, μὰ δὲν ἦσουν σὺ!... 'Εκείνη, τὴν εἶναν σκοτώσει κακ' ὄμοια χέρια, ἐνὼ σὺ, εἶσαι ὁ μικρὸς Χριστός, που ποτὲ δὲν ἀνήκες σ' ἄλλον ἄνθρωπο, ἐκτὸς ἀπὸ μένα!... 'Έβγαλα τὸ σταυρό ἀπὸ τὸ μνημα κείνης τῆς γυναίκας και τὴν ἔφερα γιὰ νὰ τὸν στήσω στὸ δικὸ σου μνημα!...

... 'Α!... Πόσο καλὸ ἴσασαι τώρα δὴ, και πόσο ἦσαν... Ἐὰ δνεϊρεῦσαι τὸν παράδεισο, ὅπου θὰ πᾶς, ἄμα θὰ μεγαλώσουν τὰ φτερά σου!... Δὲν θ' ἀκούς πια, κανέναν κρότο!... Ἐὰ σὺ ρίξω, κανένα γιὰ νὰ σὲ σκεπάσω, μὰ νὰ μὴ φοβῆσαι!... Ἐὰ προσέχω νὰ μὴ σὲ χτυπήσω!...

... Ἐθέλεα νὰ μπορούσα νὰ σοῦ κάνω ἕνα μεγάλο μνημα, μ' ἕνα ὄρασιὸ σαν καὶ σένα, ἄγαμμα!... Μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάνω!... Δὲν εἶμαι πλουσιὰ!... Κοιμήσου ἦσυχα.

μικρέ μου Χριστέ!... Δὲν θὰ σὲ ξεχνῶ!...

... Τὸ ἐκκλησάκι μας ἐκεῖ πάνω, ἦταν ὡμορφο!... Πόσο εὐχάριστιόμου, που σ' ἔβλεπα!... 'Αμα γονάτισα μπροστὰ σου κ' ἔλεγα τὴν προσευχή μου, μοῦ φαινόταν πὼς ἡ κάμαρα δὴν γέμιζε ἀπὸ ἀγγέλους!... Μὰ ἦθελες ν' ἀναπαύης στὸ χῶμα. 'Ας γίνη τὸ θέλημά σου!... Και πάλι θὰ ἔξω πὼς θρισκασαι κοντὰ μου, και θὰ παρηγοριέμαι!... Μὰ πιστεύω πὼς θὰ σὲ ξεαναδῶ!... Ναί!... Ἐάνη τὴ μέρα που θὰ θυγῆ ἀπὸ τούτων τὸν τάφο, που θὰ πετάξης με τὰ μενάλια φτερά σου, γιὰ νὰ πᾶς στὸν οὐρανό!... Τότε, θὰ με φωνάξης, τὸ πιστεύω, θὰ με πάρης ἀπ' τὸ χέρι, καλέ μου 'Ιησοῦ, και θὰ πάμε μαζὺ, ψηλὰ ἐκεῖ!...

'Η Μαγκέ σάπασε.

'Εσκυψε, φίλησε τὸ μέτωπο τῆς κούκλας και παίρνοντας χῶμα, με τὰ χέρια της, ἄρχισε νὰ τὴν σκεπάξη προσεχτικὰ, ὡς που γέμισε δλων τὸν λάκκο.

Γόρισε, ἔπειτα, ἀπὸ σπῆτι, πήρε τὸ σταυρό, και τὸν ἔφερε και τὸν ἔστησε στὸ μνημα τῆς κούκλας, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι της.

Πάλι γονάτισε κατόπιν μπροστὰ στὸ σταυρό, λέγοντας ἄλλες τίς προσευχές που τῆς εἶχε μάθει ἡ Κλαίρη, ἐνὼ τὸ χιόνι ἔπεφτε θουβά ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ οὐρανό...

'Αἶσαφα, ἕνας κρότος ἔκανε τὴ γρηά-Μαγκέ νὰ γυρίση τὸ κεφάλι της.

Μιά γυναίκα ἐρχόταν ἴσια ἔπάνω της. 'Η Μαγκέ τὴ διέκρινε στὸ λιγοστὸ φῶς τῆς λάμπας, καθὼς ἐρχόταν ἀπ' τὸ ἔσθος τοῦ κῆπου.

'Ἦταν ἡ κυρία ντέ Νορθαζῦ. Εἶχε καταπικῆσει τὸν φόθο, πὼς γιὰ μιά στιγμή, τὴν εἶχε κάνει νὰ διαστῆσι. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ καπη'εφο, γιὰ νάρθη νὰ χτυπήση τῶλι στὸ σπῆτι τῆς γρηά-Μαγκέ. Μὰ βρῆκε τὴν πόρτα ἐκλειδωτὴ και προχώρησε μέσα.

'Η λάμπα στὸ διάδρομο, ἡ ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ κῆπου, ἀκόμα και τὰ λόγια τοῦ Νικο, πὼς ἡ γρηά τρεφόνταν με χόρτα, τὴν ὠδήγησαν στὸ μέρος ὅπου ἡ Μαγκέ ἔλεγε τίς προσευχές της.

'Η κυρία ντέ Νορθαζῦ διέκρινε τώρα, καθαρώτερα τὴ στάσι τῆς γρηάς.

Τὴ νάκανε, ἄραγε, γονατισμένη πάνω στὸ χιονισμένο χῶμα;... Και μπροστὰ σ' ἕνα σταυρό!...

'Ἦταν τόσο ζωηρή, ἡ ἀπορία της αὐτῆ, ὥστε δὲν τὴν ἔφινε νὰ νοιώση φόθο.

'Η Μαγκέ τὴν ἔβλεπε νὰ πλησιάζη, χωρὶς νὰ φανερώνη και μιά ταραχή. Σηκώθηκε, προχώρησε πρὸς τὴν ζένη ἐπισκέπτρια, ἢν χαίρετῆσε κ' εἶπε με φωνὴ λυπημένη:

—'Ω! Λυπᾶμαι πολὺ, κυρία, που ἀναγκασητήκατε νὰ ταξειδεύσετε με τὸσον κακὸ καιρό!... Εἶνε μεγάλη ἡ καλωσύνη και ἔπινοσας, ποδοῦρατε με τέτοιο κρὸς στὴν κηδεῖα!... Μάθατε, θέθαια, πὼς θὰ τὴν ἔθαθα σήμερα! Ἐθταν φιλενάδα σας!... Κρίμα! 'Αν ἔφταντε λίγο νωρίτερα, θὰ τὴν θέλαπτε!... 'Εδὼ εἶνε τὸ μνημα της!... Μὰ, ῶρα, δὲν θὰ τὴν δῆ, πια, κανεῖς!... Κανεῖς!...

—'Ένας δυνατὸς λυγίος -συνταραξε τὴ γρηά και διέκοψε τὴν πένθημα και θλιβερὴ λύρα (α της. Σηκῶσε κατόπιν τὸ κεφάλι της και εἶπε με φωνὴ θρονητή:

—Μὰ ἐγὼ, θὰ τὴν ξεαναδῶ!... Ναί!... 'Αμα θὰ θυγῆ ἀπ' τὸν λάκκο, γιὰ νὰ πετάξη στὸν οὐρανό, θὰ με φωνάξει και θὰ με πάρη μαζὺ της!...

—'Α!... Εἶνε δόλοτα τρελλή! σκέφτηκε μ' ἀποθάρουνη ἡ Σουζέτ. Δὲν θὰ μπορούσω, τὴ στιγμή αὐτῆ, νὰ τὴν ἀποσπάσω ἀπ' τὰ σκοτεινὰ, θαθεῖα τῆς θνεῖρα! 'Ισως, αἴριο, τὴν ἐρῶ ἡσυχώτερη!...

'Ἦταν, ἄλλωστε, και τὸ μέρος, ἐκεῖ, ἀκατάλληλο γιὰ μιά τέτοια ὄμιλια, και τὸ χιόνι ἔπεφτε ὀλοένα πυκνότερο. 'Η Σουζέτ ὀπισθοδρόμισε ἕνα - δυὸ ἔθματα, και γύρισε γιὰ νὰ φύγη.

Μὰ ἡ γρηά-Μαγκέ τὴν ἀκολουθοῦσε ἔσπίσω ταπεινὰ, κ' ἔλεγε:

— Εἶσατε μὴ πολὺ εὐγενική κυρία!... 'Η μικρότα μου θὰ εὐχαριστηθῆ, ἔταν μάθη...

— Ἐφτασαν στὴν πόρτα τοῦ διαδρόμου... Τὰ πρόποτα τῶν φωτιζόντουσαν τώρα ἀπ' τὴ λάμπα...

('Ακολουθεῖ)

Μιά γυναίκα ἐρχόταν ἴσια ἔπάνω της...